

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

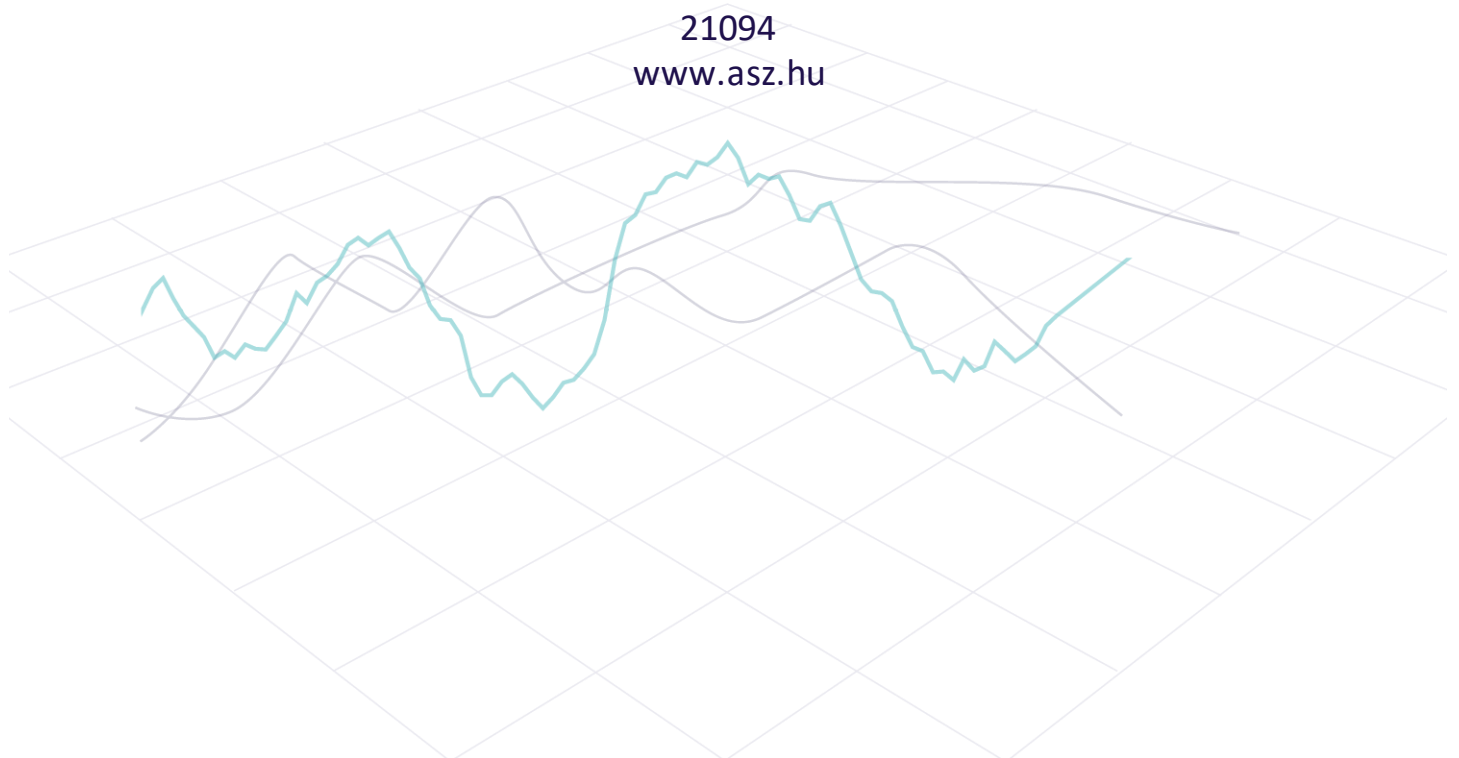
JELENTÉS

Köztestületek monitoring típusú ellenőrzése

Országos Bírósági Hivatal nyilvántartásában szereplő köztestületek ellenőrzése –
Hegyközségek, hegyközségi tanácsok

2021.

21094
www.asz.hu

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

Köztestületek monitoring típusú ellenőrzése

Országos Bírósági Hivatal nyilvántartásában szereplő köztestületek ellenőrzése –
Hegyközségek, hegyközségi tanácsok

2021. 12. hó 20. nap

21094

www.asz.hu

Dömök László
elnök

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

DR. BENEDEK MÁRIA ellenőrzésvezető

NEMESVÁRI-HORTHY ESZTER ellenőrzésvezető

KUSZINGER ANDREA ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

DÁM-POLYÁK ORSOLYA projektvezető

IKTATÓSZÁM: EL-3468-001/2021.

TÉMASZÁM: 2575

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V 091803

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÖSSZEGZÉS	5
■ AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA	10
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE	11
■ AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA.....	13
■ A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI.....	14
■ AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI.....	15
■ ÉRTÉKELÉS.....	17
■ MELLÉKLETEK.....	19
I. sz. melléklet: Értelmező szótár	19
II. sz. melléklet: Az ellenőrzött köztestületek.....	20
III. sz. melléklet: Az ellenőrzés keretében értékelt lényeges dokumentumok.....	23
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	25

ÖSSZEGRZÉS

Az Országos Bírósági Hivatal nyilvántartásában szereplő ellenőrzött 115 köztestület közül egy köztestület nem volt ellenőrizhető. 3 köztestület kialakította a működés és gazdálkodás szabályozási kereteit. 56 köztestület rendelkezett a működés és gazdálkodás szabályozási keretei kialakítására szabályzatokkal, akik a szabályozási kereteik megerősítésére további lépéseket tehetek a szabályzataik tartalmának kijavításával. 42 köztestület értékelt lényeges dokumentumai alapján gondoskodott a gazdálkodása átláthatósága és elszámoltathatósága biztosításáról, amely hozzájárul közfeladataik magasabb színvonalú elvégzéséhez is.

Az ellenőrzés során 71 köztestületnél pozitív irányú változások indultak el a források szabályszerű, átlátható és elszámoltatható felhasználása alapvető feltételeit biztosító működés és gazdálkodás szabályozása terén. 32 köztestület nem tett lépéseket a pozitív változások elindítására, esetükben a források átlátható, elszámoltatható felhasználása alapvető feltételeit biztosító jogszabálykövető magatartás nem javult.

Az ellenőrzés társadalmi indokoltsága

Magyarországon a köztestületi formában működő hegyközségi szervezetek 1995-ben alakultak meg, tevékenységük beépült az ágazat mindennapi életébe. Magyarország Európai Unióhoz történő csatlakozásával, valamint az Európai Unió borpiaci reformjával a hegyközségeket érintő feladatok jelentős mértékben átalakultak. A borpiaci reform új eredetvédelmi szabályai a korábbiaknál is jelentősebb és nagyobb felelősséggel járó munkát követelnek meg a hegybíróktól. Az eredetvédelemmel rendelkező, vagy a földrajzi jelzés nélküli, de szőlőfajtával jelölt borok esetében a szőlőültetvénytől a forgalomba hozatalig a hegybíró a teljes borkészítési folyamat során a termékleírás előírásainak betartását igazolja. A hegybíró munkájára épül a borászati termékek forgalomba hozatali eljárása.

A hegyközségi szervezetek működése és gazdálkodása alapvető szabályozási kereteinek kialakítására, valamint a feladatellátást biztosító forrásokkal való gazdálkodásra kiterjedő ellenőrzésével az Állami Számvevőszék hozzájárul ahhoz, hogy a hegyközségek a közpénzeket és a tagdíjakat átlátható és elszámoltatható módon kezeljék. Az ellenőrzés célja továbbá, hogy a nyilvánosság és a működéshez forrást biztosító tagok megfelelő tájékoztatást kapjanak a közfeladatot ellátó köztestületek működéséről.

A közfeladatokat ellátó hegyközségek szabályszerű gazdálkodása elengedhetetlen közfeladataik ellátása érdekében megfogalmazott szakmai céljaik megvalósításához, valamint a társadalmi közbizalom fenntartásához és erősítéséhez.

Értékelés

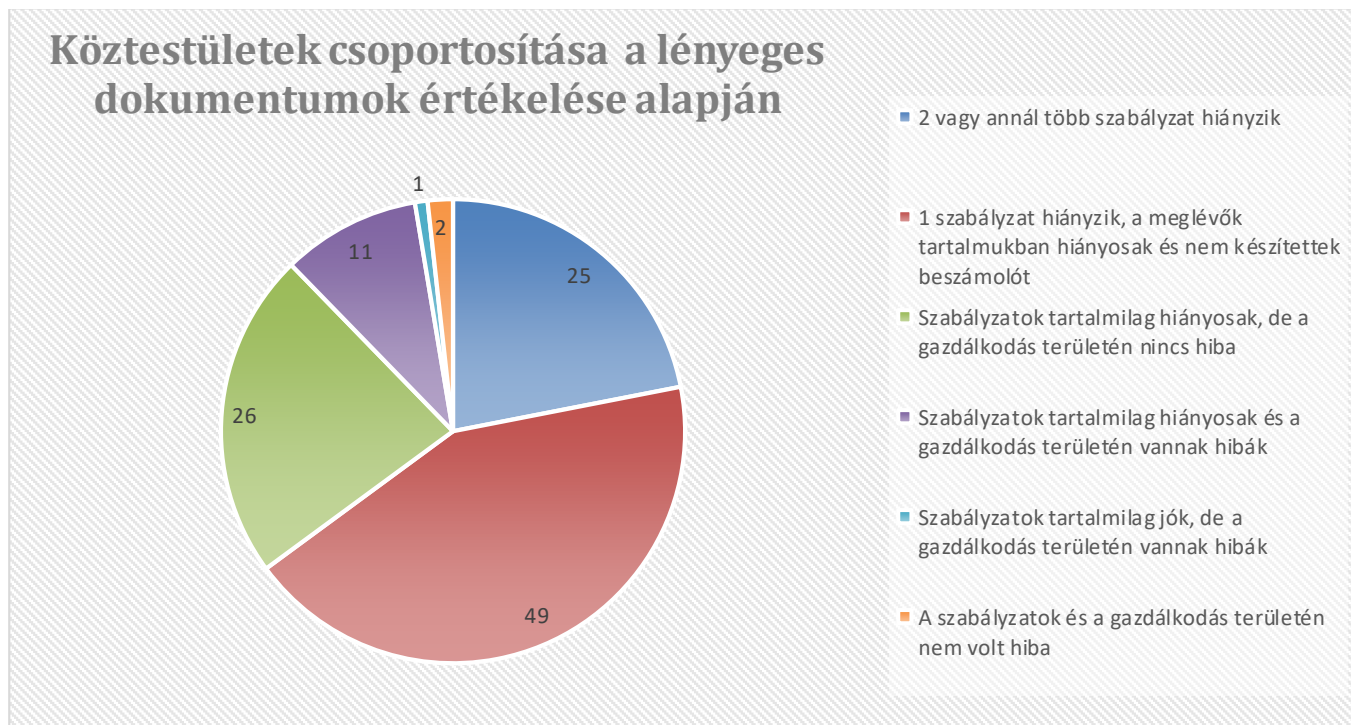
Az Állami Számvevőszék módszertana szerint monitoring típusú ellenőrzése keretében köztestületek jelen állapotban hatályos lényeges dokumentumaira fókuszálva értékelt a forrásaik szabályszerű, átlátható és elszámoltatható felhasználása alapvető feltételeit.

A 115 köztestület közül egy köztestület nem volt ellenőrizhető, így nem volt átlátható és elszámoltatható. Az Állami Számvevőszék ellenőrzése alapján 3 köztestület kialakította a működésére és gazdálkodására vonatkozó alapvető szabályokat. 56 köztestület szintén rendelkezett a lényeges dokumentumok keretében értékelt, kötelezően elkészítendő szabályzatokkal, azonban azok tartalmának kijavítása érdekében tett intézkedésekkel tovább erősíthették a működésük és gazdálkodásuk szabályozási kereteit. Összesen 55 köztestületnek szükséges intézkedést tennie a hiányzó szabályzatai elkészítésére 25-nek két, vagy annál több, 30 köztestületnek egy-egy számviteli szabályzat elkészítésével.

A gazdálkodás területén értékelt lényeges dokumentumok alapján 42 köztisztület esetében nem tárt fel az ellenőrzés hiányosságát, mivel beszámoló készítési kötelezettségüknek eleget tettek, követelések esetében a leltárak elkészítéséről, tagdíjból, illetve központi költségvetésből származó bevételek esetében azok elkülönített nyilvántartásáról gondoskodtak. 65 köztisztület készített beszámolót, 32 köztisztület a követelésekről, 3 a tagdíjkövetelésekről a Számv. tv.¹ előírása szerint elkészítette a leltárat. 4 köztisztület a tagdíjból, 3 a központi költségvetési támogatásból bevételei elkülönített nyilvántartásáról gondoskodott a Számv. tv. előírásai szerint.

A 114 ellenőrzött köztisztület csoportosítását a lényeges dokumentumok értékelése alapján az 1. ábra szemlélteti.

1. ábra

Forrás: ÁSZ szerkesztés

A köztisztületek szabályszerű működésének és gazdálkodásának alapvető kereteit biztosító szabályzatok – a számviteli politika és az annak keretében elkészítendő, az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata, az eszközök és a források értékelési szabályzata, a pénzkezelési szabályzat, a kettős könyvvitelt vezetőik esetében a számlarend – elkészítését a Számv. tv. írja elő. A Számv. tv. előírásainak megfelelő tartalmú számviteli politika, az annak keretében elkészítendő szabályzatok, valamint a kettős könyvvitelt vezető gazdálkodók esetében a számlarend az alapvető szabályzatok a jogszabályi előírásoknak megfelelő, szabályszerű, átlátható és elszámoltatható működés biztosítása érdekében.

A köztisztületek a Számv. tv. és a 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet² előírásai alapján a vagyoni és pénzügyi helyzetüket bemutató beszámoló készítésére kötelezettek. A beszámoló kiemelt jelentőséggel bír, annak elkészítése elengedhetetlen feltétele más szervezetek, a szervezet tagsága, a közvélemény felé a köztisztületek átláthatóságának és elszámoltathatóságának biztosításához. Az elszámoltatható beszámoló elkészítéséhez a köztisztület vagyonát leltározással szükséges számba venni, a mérleg tételeit leltárral alátámasztani. A tagdíjából és az állami költségvetési támogatásból származó forrásokról – Számv. tv. előírása szerint – nyilvántartási (könyvvezetési) rendszerét a köztisztület köteles oly módon tovább részletezni, hogy abból az egyéb bevételeken belül a tagdíjak, valamint a kapott támogatások összege bemutatásra kerüljön. A tagdíjak, a kapott költségvetési támogatások elkülönített nyilvántartása biztosítja a beszámoló részét képező eredménykimutatás adatainak megalapozottságát, ezáltal a beszámoló megalapozottságát.

A köztisztületek a lényeges dokumentumok értékelése alapján feltárt hiányosságokra tett intézkedésekkel, a hibák kijavításával lépéseket tehetnek az átláthatóság, az elszámoltathatóság megteremtésére, így a közpénzügyi helyzet javítására, a közfeladataikat igénybe vevők megelégedése növelésére. Ennek a lehetőségnek a biztosítása érdekében

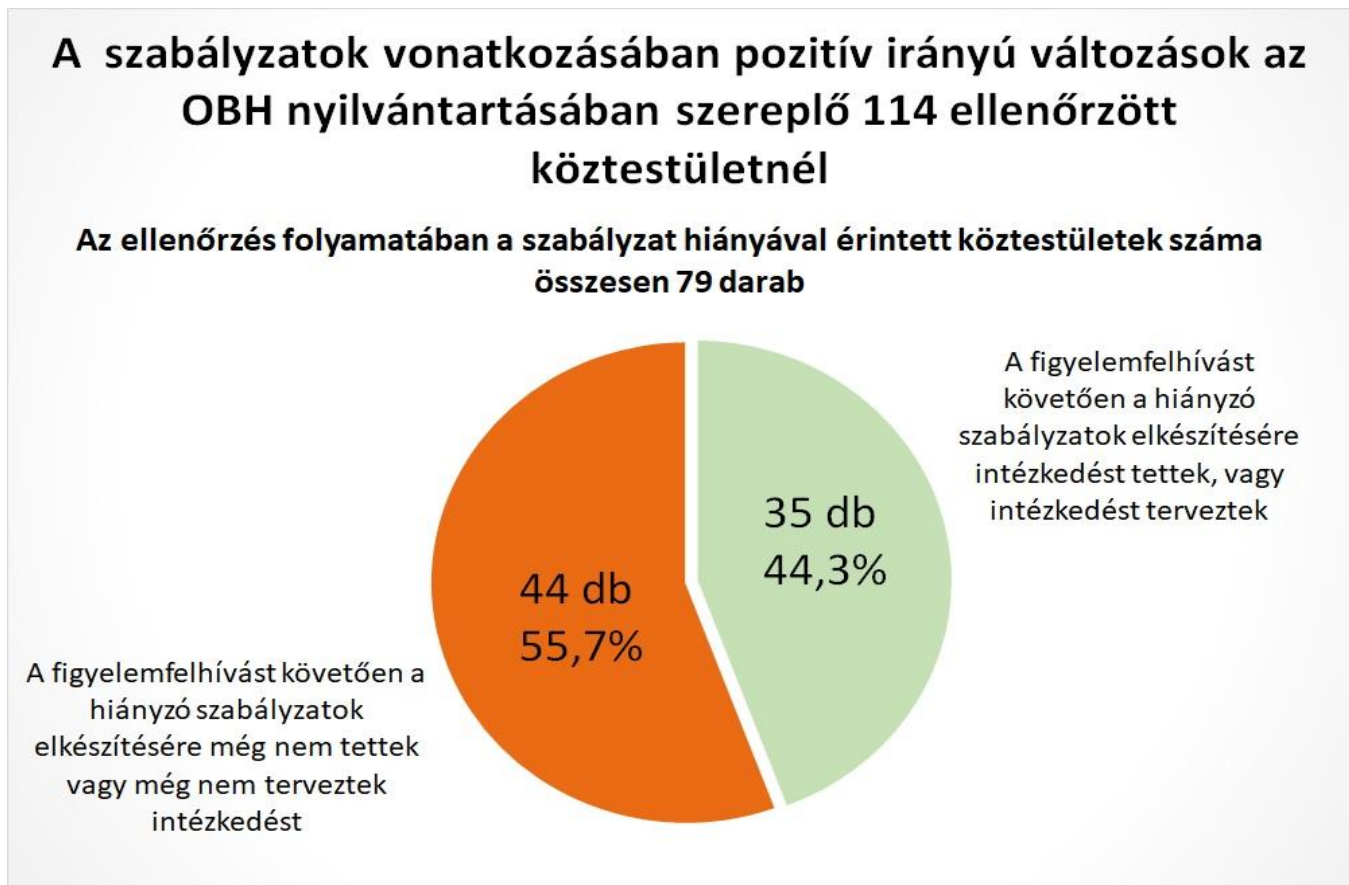
112 köztisztviselő vezetője számára figyelemfelhívó levél került megküldésre az ellenőrzött időszakra vonatkozóan fel-tárt hiányosságokról. Két köztisztviselőnél az Állami Számvevőszék nem tárt fel hibát, ezért vezetőik részére nem kül-dött figyelemfelhívó levelet.

Következtetés

A Hegyközségek, a Hegyközségi Tanácsok és Borrégiós Tanácsok közös jellemzője, hogy jogszabály által delegált köz-feladatokat látnak el: a hazai szőlőművelés érdekeinek előmozdítása, a bortermelés színvonalának emelése, termékei piacképességének javítása, valamint a korszerű származás- és minőségvédelem fejlesztése érdekében, továbbá jog-szabályi rendelkezés alapján biztosított bevételre jogosultak. A köztisztviselők szerepe kiemelt jelentőségű: a műkö-désük szerinti szakmai területeken közfeladatot látnak el. A köztisztviselők által ellátott feladatok a társadalom széles rétegét érintik, ezért közérdeklődésre tartanak számot. A közfeladatokat ellátó köztisztviselők szabályszerű gazdálko-dása elengedhetetlen közfeladataik ellátása érdekében megfogalmazott szakmai céljaik megvalósításához, valamint a társadalmi közbizalom fenntartásához és erősítéséhez. Velük szemben társadalmi elvárás, hogy a közfeladat ellátá-sához biztosított pénzügyi fedezetet és a kötelező tagsághoz kapcsolódó hegyközségi járulékot átlátható és elszámol-tatható módon kezeljék, azokat rendeltetésszerűen használják fel.

Így mindegyik ellenőrzött területen a közfeladat-ellátás javításának és a közbizalom erősítésének folyamatos el-várásnak kell lennie, melyhez az Állami Számvevőszék elsősorban tanácsadó jellegű monitoring ellenőrzési megköze-lítéssel járul hozzá. Ennek érvényesülését szem előtt tartva az Állami Számvevőszék már az ellenőrzés során felhívás-sal élt és megszólította 112 köztisztviselő vezetőjét a hiányosságok vonatkozásában lehetőséget biztosítva arra, hogy azokat megszüntessék. Az Állami Számvevőszék célja a felhívásokkal az volt, hogy már az ellenőrzés folyamatában előmozdítsa a pozitív irányú változásokat és javuljon a köztisztviselőknek a közfeladat ellátásához biztosított, törvény által előírt pénzügyi források, és a tagság által fizetett hegyközségi járulékok szabályszerű, átlátható és elszámoltat-ható felhasználása alapvető feltételeit biztosító működés és gazdálkodás szabályozása.

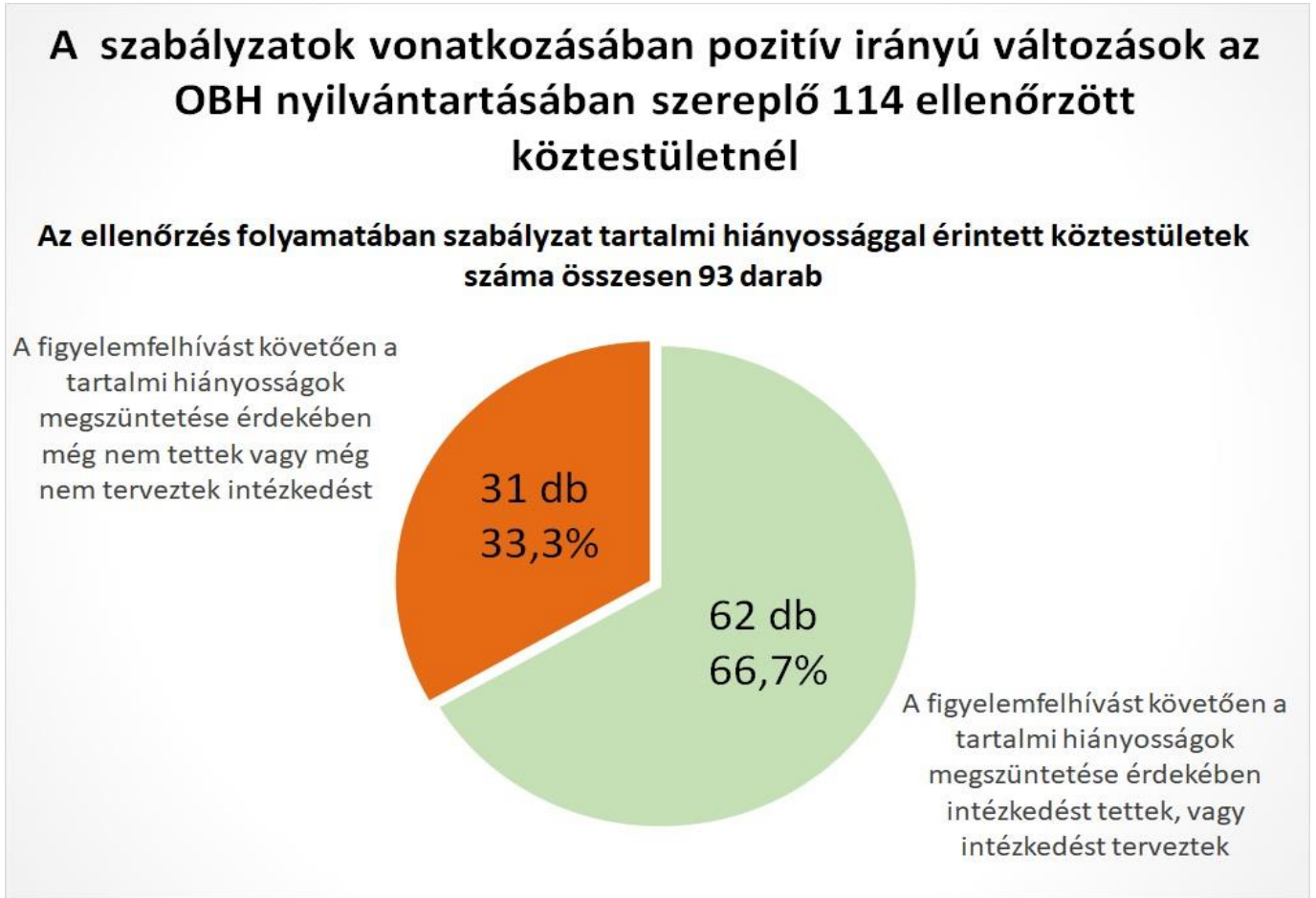
2. ábra

Forrás: ÁSZ szerkesztés

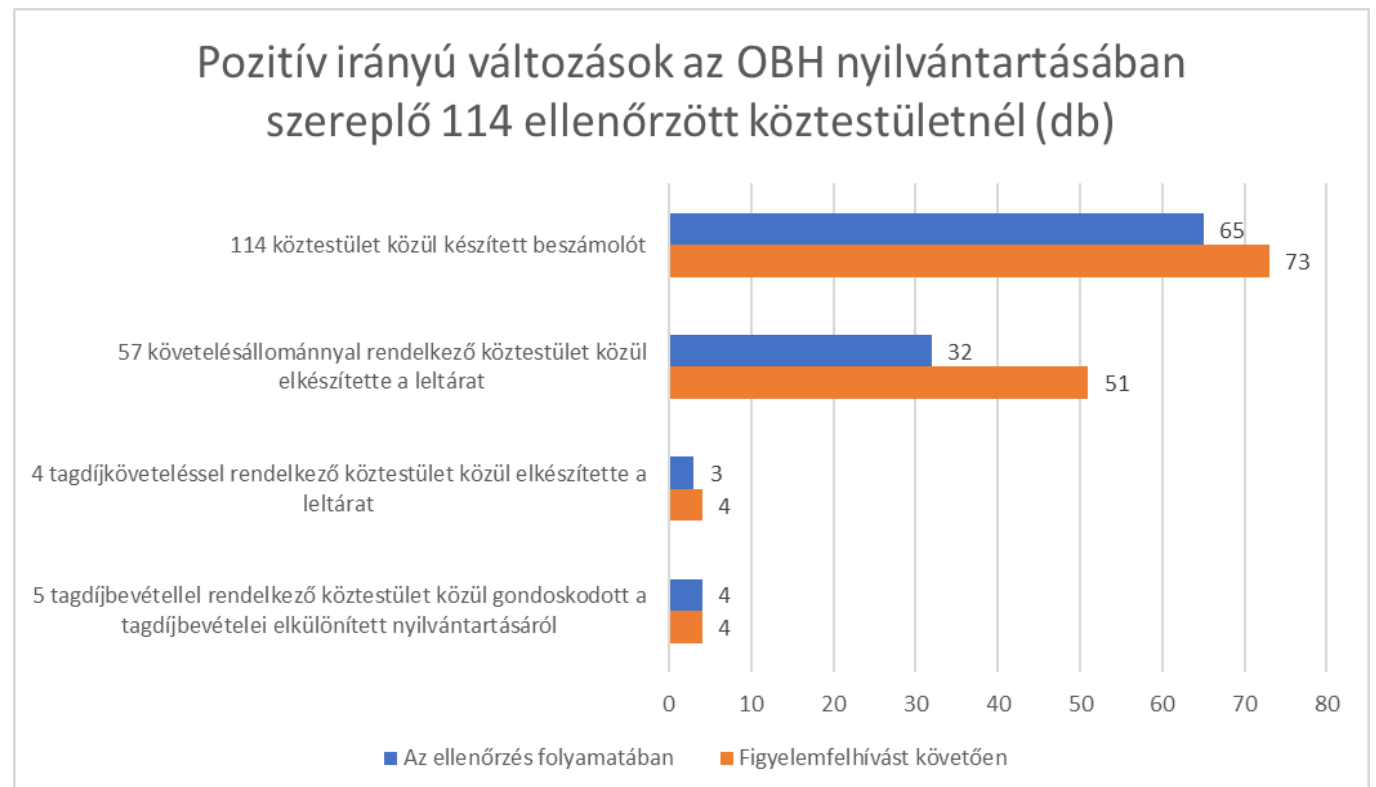

3. ábra

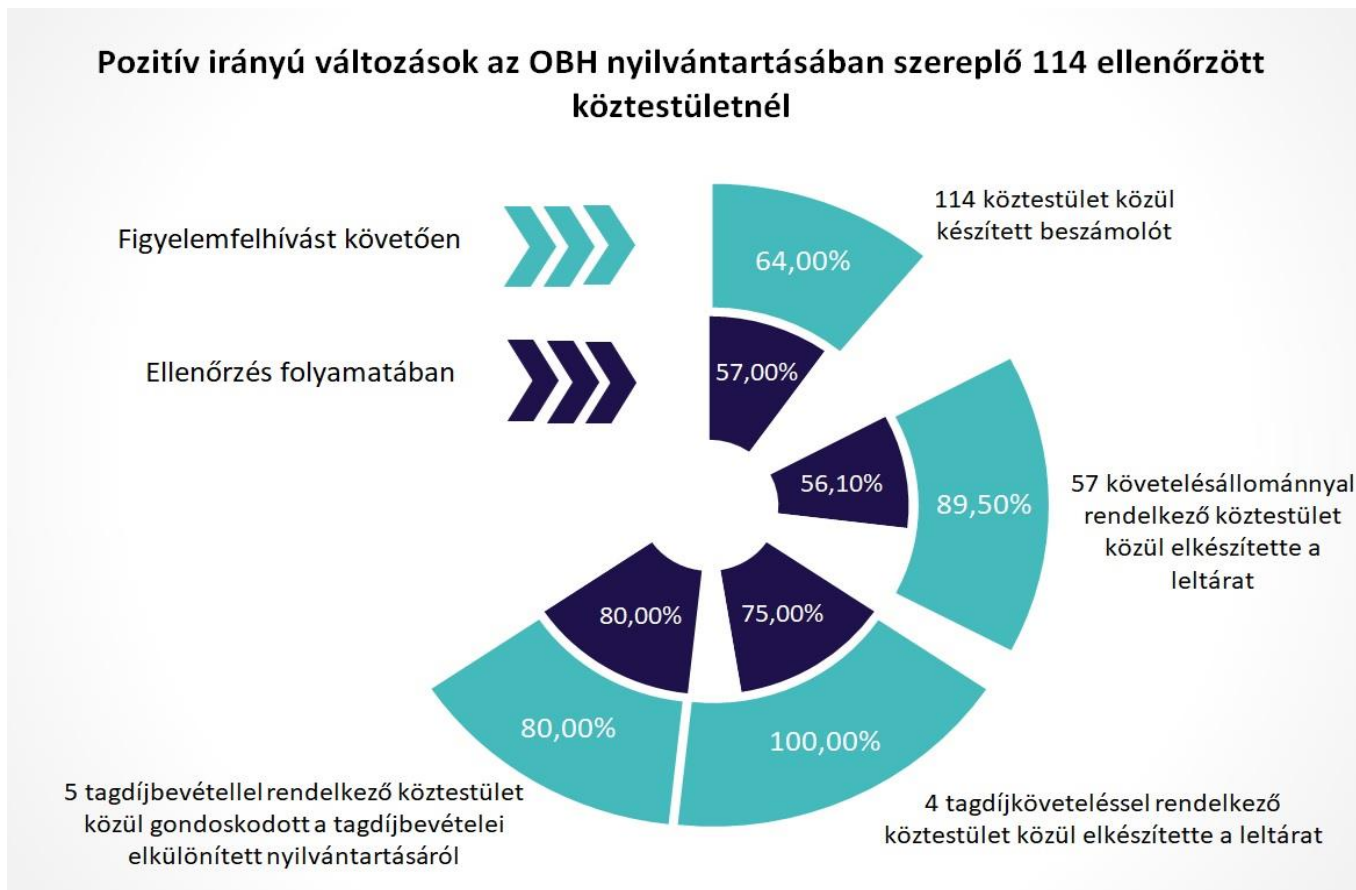
Forrás: ÁSZ szerkesztés

4. ábra

Forrás: ÁSZ szerkesztés

5. ábra

Forrás: ÁSZ szerkesztés

A figyelemfelhívásra 80 köztisztület vezetője válaszolt, akik közül 71 köztisztület vezetője tett lépéseket a pozitív változások elindítására: 45 vezető valamennyi feltárt hiányosság kijavítására tett intézkedéseket, 26 nem teljeskörűen intézkedett. Esetükben a megtett intézkedések pozitív változásokat indítottak el a források szabályszerű, átlátható, elszámoltatható felhasználása alapvető feltételeit biztosító működés és gazdálkodás szabályozottsága terén a szabályok kialakítása, a korábbi hiányosságok javítása és ezáltal a közfeladat-ellátás javítása terén. 4 köztisztület vezetője válaszolt a figyelemfelhívó levélre, akik azonban a feltárt hiányosságok többségének kijavítására nem tettek intézkedést, nem éltek az Állami Számvevőszék által biztosított lehetőséggel, a felhívásra sem tettek elegendő intézkedést a feltárt hiányosságok javítása érdekében, az átláthatóság, az elszámoltathatóság megteremtésére, így a közpénzügyi helyzet javítására, a közfeladataikat igénybe vevők megelégedése növelésére.

5 köztisztület vezetője válaszolt a figyelemfelhívó levélre, azonban nem tett lépéseket a pozitív változások elindítására a felhívásra sem. 32 köztisztület vezetője nem is válaszolt a figyelemfelhívó levélre, nem élt az Állami Számvevőszék által biztosított lehetőséggel, a felhívásra sem intézkedett a feltárt hiányosságok javítása érdekében. Esetükben a források szabályszerű, átlátható, elszámoltatható felhasználása alapvető feltételeit biztosító működés és gazdálkodás szabályozottsága, ezáltal a közfeladat-ellátás nem javult.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA annak értékelése, hogy a köztestület a feladatellátását biztosító források szabályszerű, átlátható és elszámoltatható felhasználásának alapvető feltételeit biztosította-e a működés és gazdálkodás szabályozásával. Az ellenőrzés célja továbbá a minimum vezetői kontrollpontok kialakításának támogatása.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

Országos Bírósági Hivatal nyilvántartásában szereplő köztestületek – Hegyközségek és hegyközségi tanácsok

A KÖZTESTÜLET az Áhtm.³ 8/A.§ (1) bekezdése alapján önkormányzattal és nyilvántartott tagsággal rendelkező szervezet, amelynek létrehozását törvény rendeli el. A köztestület a tagságához, illetve a tagsága által végzett tevékenységhez kapcsolódó közfeladatot lát el. A köztestület jogi személy. Az Áhtm. 8/A.§ (3) bekezdése alapján törvény meghatározhat olyan közfeladatot, amelyet a köztestület köteles ellátni. A köztestület a közfeladat ellátásához szükséges – törvényben meghatározott – jogosítványokkal rendelkezik, és ezeket önigazgatása útján érvényesíti.

A HEGYKÖZSÉGEK, HEGYKÖZSÉGI TANÁCSOK ÉS BORRÉGIÓS TANÁCSOK

köztestületek, amelyeknek szervezetük és működésük alapvető szabályait a Hktv.⁴ határozza meg. A jelen ellenőrzés keretében ellenőrzött hegyközségeket, hegyközségi tanácsokat és a borrhégiós tanácsokat a II. sz. melléklet sorolja fel.

A HEGYKÖZSÉG egy borvidék egy vagy több településének szőlészeti és borászati termelői által e tevékenység ükhöz fűződő közös érdekeik előmozdítására, valamint az általuk előállított termékek származás-, minőség- és eredetvédelmére létrehozott köztestülete. Hegyközségi tagságra a szőlészeti és borászati termelő kötelezett, aki tevékenységét a hegyközség működési területén végzi. A hegyközség legfelsőbb önkormányzati testülete a közgyűlés, amely a tagok összességéből áll. A hegyközség tisztségviselői: az elnök, az ellenőrző bizottság elnöke, a küldött, valamint az alapszabály által létesített más tisztséget betöltő személy. A hegyközség választott operatív vezetője a hegybíró.

A hegyközség feladata a minőségvédelem érdekében a tagjai szőlészeti és borászati szakmai tevékenységének összehangolása, szolgáltatásokkal és szaktanácsadással tagjai gazdálkodásának segítése, a hegyközség szőlészeti és borászati termelői érdekeinek védelme és tájékoztatása a tagok tevékenységét segítő, közérdekű információkról, tagjainál a hegyközség feladatkörét érintő rendtartási előírások betartásának ellenőrzése, rendezvények, borversenyek szervezése.

Bevételei közül e legfontosabb a tagoktól, valamint a szőlészeti és borászati felvásárlóktól beszedett hegyközségi járulék. Ezen túlmenően bevételei közé tartozik az általa nyújtott szolgáltatásért fizetendő díjak, a részére törvény által átadott feladatok ellátásához szükséges, költségvetési pénzeszközök, a tagokra szabályszegés esetén a rendtartásban vagy az

alapszabályban meghatározott esetben kiszabott pénzbírságokból származó bevételek, az adományok, pályázatból származó bevétel, egyéb, az alapszabályban meghatározott bevételek adják.

HEGYKÖZSÉGI TANÁCSOT a hegyközségek borvidékeként alakítanak. A hegyközségi tanács élére elnököt és amennyiben szükséges alelnököt választ a küldöttgyűlés. Az érdekvédelmi feladatok ellátására borvidéki titkárt alkalmazhatnak.

A hegyközségi tanácsnak kizárólagos hatáskörébe tartozik a borvidék területére vagy annak egy részére kiterjedő termőterülettel rendelkező oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések 2011. december 31-ig benyújtott termékleírásával, borvidéki rendtartással, a borvidék közép- és hosszú távú stratégiájának kidolgozásával, a borvidéket érintő közéleti eseményekkel kapcsolatos feladatok ellátása.

Bevételi forrása a hegyközségi tanács által a borvidék területén működő hegyközségek számára megállapított fenntartási hozzájárulás.

BORRÉGIÓS TANÁCSOT a hegyközségi tanácsok alkotnak. A Tokaji Borvidék Hegyközségi Tanácsa a Hktv. szerint egyben borrhéiós tanácsnak minősül. A borrhéiós tanács tagjai a hegyközségi tanácsok által megválasztott küldöttek.

A borrhéiós tanács hatáskörébe tartozik a borrhéiós közép- és hosszú távú stratégiájának kidolgozása, a borrhéiós alkotó borvidékeken átívelő oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések termékleírásaival kapcsolatos feladatok ellátása; és a borrhéiós alkotó valamely hegyközségi tanács által átadott feladatok ellátása.

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA

A köztestületek szerepe kiemelt jelentőségű a működésük szerinti szakmai területeken, közfeladatot látnak el, sok esetben szakmai, etikai felügyeletet gyakorolnak tagjaik felett. Elvárás, hogy a közfeladat ellátásához biztosított pénzügyi támogatást és a kötelező tagsághoz kapcsolódó tagdíjat átlátható és elszámoltatható módon kezeljék. A szabályozások kialakítása alapvető feltétele annak, hogy a köztestület a feladatellátását biztosító forrásokkal szabályszerűen és átláthatóan gazdálkodjon, biztosítsa a felelős elszámolás alapfeltételeit. A feladatellátást biztosító források értékelt, rendeltetésszerű felhasználása, átláthatóságának megteremtése társadalmi elvárás, amelyhez az ÁSZ⁵ az alapvető működési és gazdasági feltételek ellenőrzésével kíván hozzájárulni.

Az ÁSZ célja, hogy új ellenőrzési megközelítést alkalmazva támogassa a közpénzügyi helyzet javítását, a közpénzügyek fejlesztését, az eredmények fenntartását. Az ÁSZ a digitalizáció adta lehetőségek felhasználásával kíván helyzetképet adni a köztestületek alapvető szabályozottságáról, fennálló főbb hiányosságokról. Az ellenőrzés által az ÁSZ erősíti hozzáadott értéket teremtő tevékenységét és tanácsadó szerepét.

Új ellenőrzési megközelítést alkalmazva az ÁSZ értékelésével támogatja az ellenőrzött szervezetek szabályszerű működés és gazdálkodás alapvető feltételeinek kialakítását.

A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI

---

1. — *A köztestületek kialakították-e a működés és gazdálkodás alapvető szabályozási kereteit?*

---

2. — *A köztestületek rendelkeztek-e beszámolóval, gondoskodtak-e a követelések leltárának elkészítéséről, valamint a bevételek elkülönített nyilvántartásáról?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

| Megfelelőségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

| A működés és gazdálkodás alapvető feltételeinek biztosítása tekintetében 2021. év. A működés és gazdálkodás tekintetében az utolsó beszámolóval lezárt gazdasági év.

Az ellenőrzés tárgya

| Az ellenőrzés tárgya kiterjed a köztestületnél a működéssel és gazdálkodással kapcsolatos alapvető szabályzatok és a belső szabályozási rendszer kialakítására, a beszámoló és a követelések leltárának elkészítésére, valamint a bevételek elkülönített nyilvántartására.

Az ellenőrzött szervezet

| Azon Országos Bírósági Hivatal által nyilvántartott köztestületek, amelyek jogi személyek (országos vagy területi szervek) és jogszabály alapján beszámoló készítésére kötelezettek. Az ellenőrzött 115 hegyközség, hegyközségi tanács, borrégiós tanács felsorolását a II. sz. melléklet tartalmazza.

Az ellenőrzés jogalapja

| Az ellenőrzés jogszabályi alapját az ÁSZ tv.⁶ 1. § (3) bekezdés, 5. § (3) bekezdés előírásai képezik.

Az ellenőrzés módszerei

| Az ellenőrzést az ÁSZ a program kérdéseire adott válaszok kiértékelésével és a vonatkozó időszakban hatályos jogszabályok alapján folytatja le. A törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzés alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése a következő ellenőrzési eljárások alkalmazásával történik: megfigyelés, összehasonlítás, elemző eljárás. Az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartoznak az ellenőrzési program részletes szempontjainál felsorolt adatforrások, valamint minden egyéb – az ellenőrzés folyamán feltárt, az ellenőrzés szempontjából információt tartalmazó – dokumentum.

Az ellenőrzés a program kérdéseire adott válaszok kiértékelésével, valamint a programban ismertetett ellenőrzési kérdések, kritériumok, adatforrások figyelembevételével kerül lefolytatásra.

Az ellenőrzés során az ellenőrzött szervezettel történő kapcsolattartást az ÁSZ a szervezeti és működési szabályzatának vonatkozó előírásai alapján biztosítja.

A monitoring típusú ellenőrzés – a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva – a kiválasztott szempontok alapján valós idejű értékelést végez.

Az Országos Bírósági Hivatal nyilvántartásában szereplő 115 köztestület vezetője közül 112 számára figyelemfelhívó levél került megküldésre az ellenőrzött időszakra vonatkozó hiányosságokról, és az ÁSZ tv. előírásával összhangban 15 nap állt rendelkezésükre az ebben foglaltak elbírálására, a megfelelő intézkedések megtételére és erről az Állami Számvevőszék elnökének az értesítés megküldésére.

1. A köztestületek kialakították-e a működés és gazdálkodás alapvető szabályozási kereteit?

Összegző értékelés

A 114 köztestület közül három gondoskodott a működés és gazdálkodás alapvető szabályozási keretei kialakításáról, további 56 szervezet rendelkezett a működés és gazdálkodás szabályozási keretei kialakítására szabályzatokkal.

SZÁMVITELI POLITIKÁVAL ÉS AZ ANNAK KERETÉBEN ELKÉSZÍTENDŐ SZABÁLYZATOKKAL

amelyek a szabályszerű működés és gazdálkodás alapvető feltételei megteremtése szempontjából lényegesek, 3 köztestület rendelkezett. Esetükben számviteli politikájuk és az annak keretében elkészített szabályzataik és a kettős könyvvitelt vezetőк számlarendje tartalmazta a Számv. tv. -ben meghatározott lényeges tartalmi előírásokat. 56 köztestület rendelkezett számviteli politikával és az annak keretében elkészítendő szabályzatokkal, kettős könyvvitel vezetése esetén számlarenddel, azonban azok tartalmát a Számv. tv. előírásaiban foglaltakkal összhangban szükséges módosítani. 30 szervezet – valamely, a Számv. tv. előírásai szerint kötelezően elkészítendő szabályzat kivételével – szintén rendelkezett a szabályszerű működés és a gazdálkodás feltételei megteremtését biztosító számviteli politikával és annak keretében elkészítendő szabályzattal, illetve kettős könyvvitel vezetése esetén számlarenddel. 25 köztestület nem rendelkezett a Számv. tv. előírásai ellenére kötelezően elkészítendő szabályzatokkal, ami veszélyeztette a szabályszerű, törvényes gazdálkodás vitelét. 55 köztestület intézkedést tehetett a hiányzó szabályzatai elkészítésére, illetve 56 köztestület szabályzatai tartalmának kijavítására.

A Számv. tv.-ben meghatározott számviteli politikában és az annak keretében kötelezően elkészítendő, az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási, valamint az eszközök és a források értékelési szabályzatában, továbbá a pénzkezelési szabályzatban, kettős könyvvitelt vezetőкnek a számlarendben rögzítendőк a gazdálkodás, a könyvvezetés és a beszámoló készítés gazdálkodónál alkalmazandó részletszabályai, amely szabályzatok megléte fontos feltétele a szabályszerű könyvvezetésnek és beszámoló készítésnek, így az elszámoltatható gazdálkodásnak.

2. A köztestületek rendelkeztek-e beszámolóval, gondoskodtak-e a követelések leltárának elkészítéséről, valamint a bevételek elkülönített nyilvántartásáról?

Összegző értékelés

42 köztestület gazdálkodásában a gazdálkodás lényeges dokumentumai értékelése alapján nem tárt fel hiányosságot az ellenőrzés.

A gazdálkodás értékelt lényeges területein 42 köztestületnél nem tárt fel az ÁSZ ellenőrzése hiányosságot, mivel elkészítették a Számv. tv. és a 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet előírásai szerint beszámolójukat. Amennyiben rendelkeztek követelésekkel, a Számv. tv. előírásai szerint azokat leltárral alátámasztották.

BESZÁMOLÓT a Számv. tv. és a 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet előírásai szerint 65 köztestület készített, biztosítva ezzel az elszámoltathatóságát. Az ellenőrzöttek közül 49 köztestület nem készítette el a Számv. tv. és a 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet előírása ellenére beszámolóját, nem volt elszámoltatható. A jövőben az érintett 49 köztestületnek kiemelt figyelmet szükséges fordítania beszámolója elkészítésére, amely az elszámoltathatóság alapvető feltétele.

A beszámoló elkészítése egy lezárt gazdasági évről a gazdálkodó működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről ad tájékoztatást a köztestület vezetősége, a köztestület tagsága és a közvélemény számára.

A KÖVETELÉSEK LETÁRÁT 57 követelésállománnyal rendelkező köztestület közül 32 köztestület a Számv. tv. előírása szerint elkészítette. A 4 tagdíjköveteléssel rendelkező köztestület közül 3 a tagdíjkövetelések leltárát elkészítette.

A leltározás eredményeként a mérlegben a követeléseket alátámasztó leltár biztosítja, hogy a beszámolóba felvett tételek a valóságban is megtekinthetők, bizonyíthatók, kívülállók által is megállapíthatók legyenek. Ennek alapvető feltétele az, hogy a Számv. tv. szerint készüljön el a beszámolót alátámasztó leltár. Így a leltár hozzájárul a vagyon védelméhez. A köztestület a követelések leltárának elkészítésével biztosítja, hogy átlátható és elszámoltatható legyen a tartozások kezelése. A leltár biztosítja a beszámoló mérlegének valódiságát, a vagyon védelmét.

A BEVÉTELEK ELKÜLÖNÍTETT NYILVÁNTARTÁSÁRÓL az 5 tagdíjbevéttel rendelkező köztestületek közül 4, a 3 központi költségvetési támogatásból bevételhez jutó köztestület mindegyike gondoskodott a Számv. tv. előírásai szerint.

Az elkülönített nyilvántartás vezetése a közpénzek nyilvánossága és ellenőrizhetősége, az állami költségvetési támogatásokkal, a tagdíjakkal való átlátható és elszámoltatható gazdálkodása érdekében fontos. Az elkülönített nyilvántartás biztosítja, hogy a köztestület a közpénzek és a tagok által befizetett tagdíjak felhasználásáról számot tudjon adni.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

államháztartás	az államháztartás a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere, amely központi és önkormányzati alrendszerből áll. (Forrás: Áht. ⁷ 2. §, 3. § (1) bekezdés 2015. január 1-től)
költségvetési támogatás	az államháztartás alrendszerei terhére nyújtott pénzbeli vagy nem pénzbeli juttatás, amelyet a támogató nem elsősorban ellenszolgáltatás ellenében, de konkrét program megvalósítása vagy meghatározott időszakban a támogatott szervezet működtetése érdekében nyújt. Költségvetési támogatás különösen: a pályázat útján, valamint egyedi döntéssel kapott költségvetési támogatás; az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból származó, a költségvetésből juttatott támogatás; az Európai Unió költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás és a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint felajánlott összege. (Forrás: Ectv. ⁸ 2. § 15. pont. Hatályos: 2020. június 30-ig)
költségvetési támogatás	a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kivételével az államháztartás központi alrendszeréből ellenérték nélkül, pénzben nyújtott támogatások (Forrás: Áht. 1. § 14. pont)
köztestület	A köztestület önkormányzattal és nyilvántartott tagsággal rendelkező szervezet, amelynek létrehozását törvény rendeli el. A köztestület a tagságához, illetőleg a tagsága által végzett tevékenységhez kapcsolódó közfeladatot lát el. A köztestület jogi személy. Törvény előírhatja, hogy valamely közfeladatot kizárólag köztestület láthat el, illetve, hogy meghatározott tevékenység csak köztestület tagjaként folytatható. (Forrás: Áhtm. 8/A. § (1), (4) bekezdés)

■ II. SZ. MELLÉKLET: AZ ELLENŐRZÖTT KÖZTESTÜLETEK

ELLENŐRZÖTT KÖZTESTÜLETEK		
Sorszám	Köztestület neve	Székhelye
Borrégiós tanácsok		
1.	Balaton Borrégió Borrégiós Tanácsa	Badacsonytomaj
2.	Pannon Borrégió Tanácsa	Bonyhád
3.	Tokaji Borvidék Hegyközségi Tanácsa*	Tarcal
Hegyközségi tanácsok		
1.	Badacsonyi Borvidék Hegyközségi Tanácsa	Badacsony
2.	Balatonboglári Hegyközségi Tanács	Balatonlelle
3.	Balatonfüred-Csupaki Borvidék Hegyközségi Tanácsa	Balatonfüred
4.	Bükkai Borvidék Hegyközségi Tanácsa	Bogács
5.	Csongrádi Borvidék Hegyközségi Tanácsa	Csongrád
6.	Egri Borvidék Hegyközségi Tanácsa	Eger
7.	Etyek - Budai Borvidék Hegyközségi Tanácsa	Etyek
8.	Hajós-Bajai Hegyközségi Tanács	Baja
9.	Hegyközségi Tanács Szekszárd	Szekszárd
10.	Kunsági Borvidék Hegyközségi Tanácsa	Kecskemét
11.	Mátrai Hegyközségi Tanács	Gyöngyös
12.	Pécsi Borvidék Hegyközségeinek Tanácsa	Pécs
13.	Soproni Borvidék Hegyközségi Tanácsa	Sopron
14.	Tolnai Borvidék Hegyközségi Tanács	Bonyhád
15.	Villányi Borvidék Hegyközségi Tanácsa	Siklós
16.	Zalai Borvidék Hegyközségi Tanács	Nagyrada
Hegyközségek		
1.	Abasári Hegyközség	Abasár
2.	Akasztó Hegyközség	Akasztó
3.	Andornaktályai Hegyközség	Andornaktálya
4.	Badacsony Hegyközség	Badacsony
5.	Badacsonyi Borfalvak Hegyközsége	Badacsonytomaj
6.	Bajai Hegyközség	Baja
7.	Balatonboglári Hegyközség	Balatonboglár
8.	Balaton-felvidéki Borvidék Hegyközsége	Balatonederics
9.	Balatonfüred-Szőlősi Hegyközség	Balatonfüred
10.	Balatonlelle Hegyközség	Balatonlelle
11.	Bátaszék Térségi Hegyközség	Bátaszék
12.	Bócsai Hegyközség	Bócsa
13.	Bodrogkeresztúr-Bodrogkisfalud-Szegi Hegyközség	Bodrogkeresztúr
14.	Bükkalja Hegyközség	Bogács
15.	Cegléd és Környéke Hegyközség	Ceglédbercel
16.	Császártöltési Hegyközség	Császártöltés
17.	Csengőd Hegyközség	Csengőd
18.	Csongrádi Hegyközség	Csongrád
19.	Csupak és környéke - Balatonaliga - Balatonfőkajár Hegyközség	Csupak
20.	Debrői Hárs Hegyközség	Feldebrő
21.	Délkelet Mátrai Hegyközség	Markaz
22.	Délnyugat-Baltoni Hegyközség	Marcali

* A Hkt. 26. § (1) bekezdése szerint a Tokaji Borvidék Hegyközségi Tanácsa borregiói tanácsnak minősül.

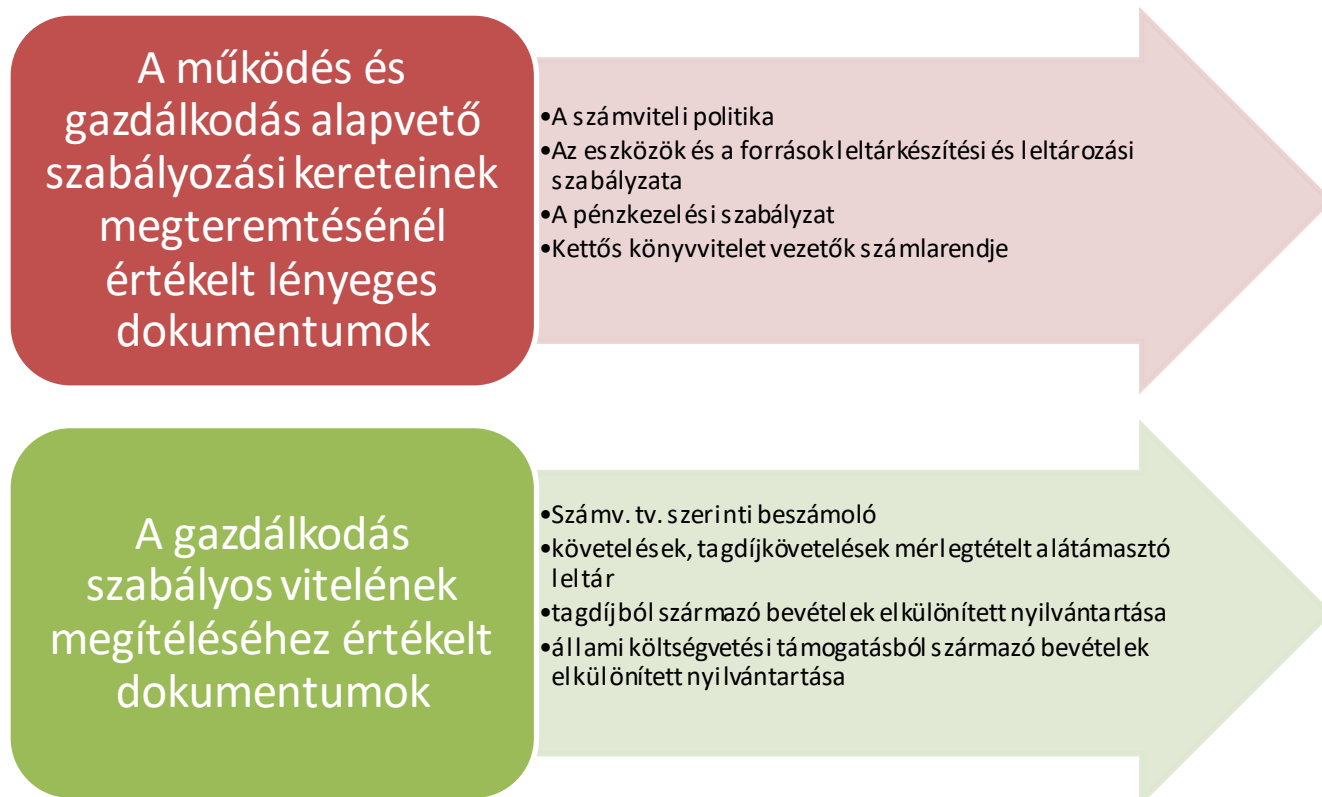
Sorszám	Köztisztület neve	Székhelye
23.	Dél-Zalai Hegyközség	Nagyrada
24.	Demjéni Hegyközség	Demjén
25.	Ecsédi Hegyközség	Ecséd
26.	Eger Város Hegyközsége	Eger
27.	Egerszalóki Hegyközség	Egerszalók
28.	Egerszóláti Hegyközség	Egerszólát
29.	Észak-Tolnai Hegyközség	Tamási
30.	Etyeki Hegyközség	Etyek
31.	Felső-Bácskai Hegyközség	Jánoshalma
32.	Gyöngyösi Hegyközség	Gyöngyös
33.	Gyöngyöspatai Hegyközség	Gyöngyöspata
34.	Gyöngyöstarjáni Hegyközség	Gyöngyöstarján
35.	Hajósi Hegyközség	Hajós
36.	Halasi Hegyközség	Kiskunhalas
37.	Hármashatár Hegyközség Szúcsi	Szúcsi
38.	Hegyközség Paks	Paks
39.	Hegyközség Szekszárd	Szekszárd
40.	Helvéciai Hegyközség	Helvécia
41.	Homokgyöngye Hegyközség	Szabadszállás
42.	Imrehegyi Hegyközség	Imrehegy
43.	Izsáki Hegyközség	Izsák
44.	Káptalantóti - Csobánc Hegyközség	Káptalantóti
45.	Kaskantyú Hegyközség	Kaskantyú
46.	Kecel Város Hegyközsége	Kecel
47.	Kecskemét Mathiász János Hegyközség	Kecskemét
48.	Kiskőrös Város Hegyközsége	Kiskőrös
49.	Kiskunmajsai Hegyközség	Kiskunmajsa
50.	Kőszeg és Környéke-Vaskeresztes és Környéke Hegyközség	Kőszeg
51.	Kötcse-Szólád Közös Hegyközség	Szólád
52.	Látrány-Somogytúr-Visz Közös Hegyközség	Látrány
53.	Mád Hegyközség	Mád
54.	Miskolc és Környéke Hegyközség	Mályi
55.	Mogyoródi Hegyközség	Mogyoród
56.	Monor és Környéke Hegyközség	Monorierdő
57.	Mórahalmi-Pusztamérgesi Hegyközség (2020. augusztus 18-tól a Móra-halmi és a Pusztamérgesi Hegyközségekből jött létre)	Mórahalom
58.	Móri Borvidék Hegyközsége	Mór
59.	Nagy Somlói Borvidék Hegyközsége	Somlóvásárhely
60.	Nagyrédei Hegyközség	Nagyréde
61.	Nagytálya-Maklár Hegyközség	Nagytálya
62.	Neszmélyi Borvidék Hegyközsége	Tata
63.	Nivegy-völgyi Hegyközség	Balatoncsicsó
64.	Noszvaj – Szomolya Hegyközség	Szomolya
65.	Novaji Hegyközség	Novaj
66.	Nyakas Hegyközség	Tök
67.	Olaszliszka Hegyközség	Olaszliszka
68.	Orgoványi Hegyközség	Orgovány
69.	Ostorosi Hegyközség	Ostoros
70.	Páhi Hegyközség	Páhi
71.	Pannonhalmi Borvidék Hegyközsége	Győrújbarát
72.	Pécs Vidéke Hegyközség	Pécs

Sorszám	Köztisztület neve	Székhelye
73.	Rátka Hegyközség	Szerencs
74.	Sárospatak Hegyközség	Sárospatak
75.	Soltszentimre Hegyközség	Soltszentimre
76.	Soltvadkerti Hegyközség	Soltvadkert
77.	Solymosi Hegyközség	Gyöngyössolymos
78.	Sopron Fertőmenti Hegyközség	Sopron
79.	Szederkényi Hegyközség	Szederkény
80.	Szent György-hegy Hegyközség	Tapolca
81.	Szentkirály-Lakitelek Hegyközség	Szentkirály
82.	Sziget Hegyközség	Szigetcsép
83.	Szőlősgyőröki Hegyközség	Szőlősgyőrök
84.	Tabdi Hegyközség	Tabdi
85.	Tállya-Golop Hegyközség	Tállya
86.	Tarcal Hegyközség	Tarcal
87.	Tenkes Hegyközség	Siklós
88.	Tibolddaróc-Kácsi Hegyközség	Tibolddaróc
89.	Tiszazugi Hegyközségek	Tizsakürt
90.	Tolcsva-Erdőhorváti Hegyközség	Tolcsva
91.	Velencei-tó Körzeti Hegyközség	Pázmánd
92.	Verpeléti Hegyközség	Verpelét
93.	Villány Hegyközség	Villány
94.	Visontai Hegyközség	Visonta
95.	Völgységi Hegyközség	Bonyhád
96.	Zalaszentgróti Hegyközség	Zalaszentgrót

■ III. SZ. MELLÉKLET: AZ ELLENŐRZÉS KERETÉBEN ÉRTÉKELT LÉNYEGES DOKUMENTUMOK

Az ellenőrzés keretében értékelt lényeges dokumentumok

Az Állami Számvevőszék V0918-as ellenőrzés-azonosító számú „Köztestületek monitoring típusú ellenőrzése – Országos Bírósági Hivatal nyilvántartásában szereplő köztestületek ellenőrzése” című ellenőrzési programja alapján értékelt lényeges dokumentumok

Forrás: ÁSZ szerkesztés ellenőrzési program alapján

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

---

¹ Számv. tv.

2000. évi C. törvény a számvitelről (hatályos 2001. január 1-től)

² 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet

479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet a számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól

³ Áhtm.

2006. évi LXV. törvény az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról (hatályos 2006. augusztus 24-től)

⁴ Hktv.

2012. CCXIX. törvény a hegyközségekről (hatályos 2013. január 1-től)

⁵ ÁSZ

Állami Számvevőszék

⁶ ÁSZ tv.

2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről (hatályos 2011. július 1-jétől)

⁷ Áht.

az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény

⁸ Ectv.

2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu